

**E-DEVLET ve SPOR****Levent ATALI****Kürşad SERTBAŞ**  
Kocaeli Üniversitesi  
Beden Eğitimi ve Spor  
Yüksekokulu**Ahmet GÖNENER**  
Kocaeli Üniversitesi  
Beden Eğitimi ve Spor  
Yüksekokulu**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı günümüz devlet yönetiminde tartışılan ve bazı alanlarda uygulanan elektronik devlet (e-devlet) uygulamalarında spor alanı uygulamalarının yeri ve önemini tartışmakla;

Dünyada sporun etkileşim alanı gün geçtikçe artmaktadır. Sporun ülkeleri ve bireylen bir araya getiren birleştirici gücü tüm dünyaca kabul görmektedir. Spor ulusal boyutta şehirleri, uluslararası boyutta ülkeleri bir araya getirirken kendi içinde mevcut sistemlere uygun katılım kuralları ve işlemleri öngörmektedir.

Spor kulüpleri de kurulma haklarını kanunlardan almakta ve spor ile ilgili işlemlerde gerekli kurum ve kuruluşlarla iletişim içinde bulunmaktadırlar.

İşte bu iki süreçte bireyin spora katılımı ve spor kulüplerinin işlemlerinde, kurum ve kuruluşlarla ilişkilerde teknoloji kullanımı ve elektronik devlet (e-devlet) uygulamaları diğer devlet hizmetleri ile uyum sağlaması boyutunda önem arz etmektedir.

Spor açısından önemli olduğunu düşündüğümüz bu unsurlar bu çalışma ile ilgili literatür ve uygulamalar incelenerek ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Sonuç olarak elektronik devlet (e-devlet) ve spor işlem ve uygulamalarında yeterli düzeyde bir planlama ve işbirliği mevcut değildir.

**Anahtar kelimeler: Spor, Elektronik Devlet, Teknoloji**

**The E-State and Sports**

The aim of this study is to discuss the place and importance of the field of sports ,in the application of the State, that is attainable through electronic ways (E-State) , which is discussed and used in some fields.

The interaction field of the sports is growing. The unifying power of sports bringing people and countries together is being accepted all over the world. Sports, that brings nationally the cities and internationally the countries together, suggests participation rules and procedures within itself, appropriate to the existing systems. The sports clubs get their founding rights from laws and are involved in the necessary communication with the institutes and organizations related with sports. Now, in this two processes, the adaptation of the use of technology and the applications of state, which is electronically attainable and other state services in participation of the individual to sports activities, procedures of the sports clubs and relations with institutes and organizations are important.

This elements, which we thought to be important in regard of the sports, have been tried to put forward, studying the related literature and applications.

As a result, there is not sufficient planning and cooperation in the state applications, attainable through electronic way and sports procedures and applications.

**Key words: Sports, The State, attainable through electronic ways (E-State), Technology**

## **GİRİŞ**

Gelişmiş veya gelişmekte olan ülkeleri incelediğimizde hepsinde gördüğümüz bilgi teknolojilerini etkin kullanmalarıdır. Çünkü yeni devlet yönetimi anlayışında bu gereklidir.

Devlet ve vatandaş ilişkileri zaman içerisinde karmaşık bir hale gelmiş ve iş yoğunluğu nedeni ile problemler oluşmuştur.

Bu problemlerin çözümünde çabukluk en önemli unsur hafine gelmiş ve kamunun yeniden yapılanmasını zorunlu kılmıştır. Bu zorunluluk iletişim ve bilgi teknolojilerini yoğun olarak kullanmayı beraberinde getirmiştir (İNCE, 2001).

İletişim ve bilgi teknolojilerinin kullanımı ile gündelik hayat daha kolaylaşacak, toplumsal süreçlere katılımı artacak ve İşleyen bir demokrasi ortamının oluşması sağlanacaktır. Ülkemizde 1970'li yıllarda gelişmeye başlayan bilgi ve İletişim olanakları devlet ve vatandaş ilişkilerini daha ileriye götürecek özelliklere sahiptir (İNCE, 2001).

Geleneksel yöntemlerle çalışan devlet kurumları giderek hantallaşmışlardır. Bu hantallaşmayı giderecek olan yapı elektronik devlet yapısıdır.

Elektronik devletin (e-devlet) kamusal hizmetlerin daha iyiye gitmesi için oluşan bir yapı olduğu görülmektedir. Bu kamusal hizmetlerin içerisinde devlet- vatandaş ilişkileri içerisinde yer alan bir başka alanda spor alanıdır. Dünyada sporun etkileşim alanı gün geçtikçe artmaktadır, Spor ulusal boyutta şehirleri, uluslar arası boyutta ülkeleri bir araya getirirken kendi içinde mevcut sistemlere uygun katılım kuralları ve işlemleri ön görmektedir.

Bireyin spora katılımı ve spor ile ilgili kurumların işlemlerinde teknoloji kullanımı ve elektronik devlet (devlet) uygulamaları diğer devlet hizmetleri ile uyum sağlaması açısından önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın amacı günümüz devlet yönetiminde tartışılan ve bazı alanlarda uygulanan elektronik devlet (e-devlet) uygulamalarında spor alanı uygulamalarının yeri ve önemini tartışmaktır.

## **ELEKTRONİK DEVLET (e-devlet)**

Kamu kurumları ve diğer Örgütler önderliğinde bilgi çağı şehri ve ülkesi olmak konusunda gerekli adımlar en kısa zamanda atılmalıdır. Bilişim teknolojileri bir ülkenin gelişiminin büyük ölçüde etkileyebilecek güce sahiptir. Bu güç birçok devlet tarafından dikkate alınmış ve politikalar üretilmiştir (KOÇAL, 2001).

Elektronik devlet (e-devlet) ülkelerde kamu yönetiminin yeniden organizasyonu süreçlerinde önem kazanmış ve geleneksel devletin sorunlarına çözüm olarak değerlendirilmiştir. (İNCE, 2001)

*"Geleceğin devleti" olarak da tanımlanan "elektronik devlet" temel olarak kamunun hizmet verdiği alanlarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması yolu ile daha şeffaf, vatandaşa daha yakın, daha ucuz ve daha iyi bir idari yapı olarak tanımlanabilir)*

Elektronik devlet e-devlet vatandaş-devlet ilişkilerini daha hızlı ve kolay işlemesini sağlayan bir yapı olarak karşımızdadır. Elektronik devlet (e-devlet) ile geleneksel devlet arasında ki temel fark bilgi alışveriş sürecindeki ilişkidir.

Tablo 1- Elektronik Devlet Kullanım Oranları

<b>Yüksek</b>	<b>Orta</b>	<b>Düşük</b>
Norveç (%53)	Estonya(%25)	İngiltere (%11)
Danimarka (%47)	Hindistan (%22)	Malezya (%11)
Kanada (%46)	Fransa (%15)	Letonya (%8)
Finlandiya (%45)	Macaristan (% 18)	Slovakya (%8)
ABD (% 34)	İspanya (%17)	Litvanya (%5)
Hong Kong (%31)	Çek Cum. (% 17)	Polonya (% 5)
Avustralya (%31)	Almanya (%17)	Rusya (%3)
Hollanda (%31)	Kore (% 17)	Türkiye (%3)
Tayvan (%26)	Japonya (%16)	Endonezya (%3)

Ülkemizde elektronik devlet (e-devlet) geçişte izlenen yolların başında bilgilerin bilgisayar ortamına aktarılması ve vatandaşın bu bilgilere ulaşması için kamu kurumuna giderek geleneksel devlet yönetiminde olduğu gibi bilgi ile arasında kamu personelinin bulunması uygulaması görülmektedir. Son zamanlarda ise kamu kurumlarının diğer bir uygulaması ise elektronik devletin bir ayağı olan aynı zamanda kamu kurumunun görünen yüzü olan kamu kurumları web siteleridir

Kamu kurumları web sitelerini incelediğimizde kurumun görev, teşkilat yapısı ve görevlerine ilişkin bilgi vermeye göre tasarlandığı görülmektedir. Ayrıca çoğu kamu web siteleri sundukları hizmetlerin sunum tasarımları elektronik devlet uygulamaları açısından yetersiz görünmektedir (7)

Bunun yanında bazı kurumların elektronik devlet uygulamaları kapsamında uyguladığı hizmetler ümit vericidir. Bunlardan milli eğitim bakanlığının uygulamak örnek verilebilir. Özellikle [www.meb.gov.tr](http://www.meb.gov.tr) sitesi diğer kurumlara örnek olabilecek bir yapıya sahiptir. Milli eğitim web sitesinde sınav sonuçlarına, atama sonuçlarına ulaşmak mümkün ve on-line olarak öğretmelik başvuru yapılabilmektedir ([www.meb.gov.tr](http://www.meb.gov.tr))

Diğer elektronik devlet uygulamalarına Örnek öğrenci seçme yerleştirme merkezi (OSYM) uygulaması olan on-line üniversite tercihleri yapabilmek verilebilir. ([www.osym.gov.tr](http://www.osym.gov.tr))

Kamu kurumların elektronik devlet uygulamalarına bir çok uygulama ile örnek verilebilir fakat bu çalışmanın amacı yönünde iki örneğin yeterli olacağı düşünülmüştür.

## **SPOR ALANINDA ELEKTRONİK DEVLET UYGULAMALARI**

Elektronik devlet uygulamalarından tüm kamu kurumlarının azami düzeyde faydalanması gerekliliği spor alanı içinde aynı oranda geçerlidir. Bu alanda üzerine en büyük görev düşen kurum Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüdür.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü elektronik devlet kapsamında bazı uygulamalar gerçekleştirmekle beraber, uygulama süreçlerinde diğer kurum ve alt yapıları ile iletişim içindedir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün geleneksel devlet yönetimi ve elektronik devlet yönetimi ile ilişki içinde olduğu kurumlar şunlardır.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı

Spor Federasyonları

Spor Kulüpleri

Dernekler (Milli Olimpiyat Komitesi, Amatör Spor Konfederasyonu , Hakem-Antrenör)

Tüm bunlara artı olarak iletişim içinde olduğu yurt dışı federasyonlar, spor kurumları ve diğer kamu kurumları ve bu kurumların kendi aralarında ki ilişkiler geleneksel devlet yönetiminde yoğun İş yoğunluğu oluşturmaktadır. Bu iş yoğunluğunun çeşitliliği ile ilgili istatistiki bilgiler mevcut değildir.

Bu iş yoğunluğuna çözüm olarak elektronik devlet uygulamalarının spor alanı içinde kullanılması görülmektedir. Spor alanında elektronik devlet uygulamalarına baktığımızda, şu başlıklar altında olduğunu görüyoruz.

### **Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM Sporcu -Kulüp Sistemi)**

Bu sistem ile her taşra teşkilatı ve federasyon kendisine verilen şifre ile sisteme girebilmektedir. Bu sistem ile kulüp tescil, sporcu lisans işlemleri bilgisayar veri tabanına aktarılmaya başlanmıştır. Bu sistem ile lisans çıkarmak isteyen kişi eski sistemde olduğu gerekli evraklarla ilgili kuruma başvurmakta ve sistem ile arasında kurumun memuru işlem yapmaktadır. Bu sayede zaman kazanımı ile ilgili avantaj olmasına rağmen elektronik devlet uygulamaları açısından başlangıç düzeyindedir. Sistem bireyin kuruma bir kaç kez gitmesini engellemiş ve kurum memuru ile yüz yüze işlem yapmasını devam ettirmiştir. Sistem girilen bilgiler doğrultusunda sağladığı sorgulayıcı raporlar sayesinde gerektiğinde karar almayı kolaylaştırıcı istatistikleri hemen sunabilmektedir (www.gsgm.gov.tr).

### **Gençlik ve Spor Genci Müdürlüğü ( Web sitesi [www.gsgm.gov.tr](http://www.gsgm.gov.tr))**

Web siteleri elektronik devletin vatandaş ile yüz yüze olduğu bir akındır. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü web sitesini incelediğimizde siteyi 11.08.2003 tarih itibari ile 13915 kişi ziyaret etmiştir. Web sitesinde elektronik devlet uygulamaları açısından dikkat çeken işlemler bütçe başlığı altında raporların açıklanması, ihale ilanları, istatistikler, on-line sınav sonuçları Önemlidir. Fakat bu uygulamalar da elektronik devletin gerektirdiği düzeyde değildir. İhale ilanları sadece duyuru niteliğinde olup On-line başvuru yapılamamaktadır. Kursların sınav sonuçları mevcut olup kurslara on-line başvuru yoktur. Kurslarla ilgili uzaktan eğitime yönelik uygulama da mevcut değildir. Ayrıca web sitesinde yarışma takvimleri mevcuttur fakat yarışmalara on-line başvuru mevcut değildir (www.gsgm.gov.tr).

### **Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı**

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü taşra teşkilatının hizmetlerine elektronik devlet kapsamında baktığımızda, GSGM Sporcu -Kulüp Sistemini kullandığını görmekteyiz. Bunun yanında web sitelerini incelediğimizde; 81 ilin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünün 43 ilin web sitesine ulaşılıyor, 17 ilin web sitesine geçici olarak ulaşamıyor, 21 ilin web sitesi bulunmamaktadır. Mevcut web sitelerine baktığımızda uygulamanın aşağıda ki başlıklar altında toplandığını görmekteyiz.

Tarihçe - Yönetim - Spor Servisi - Gençlik Merkezleri- Personel - Tesisler - Mevzuat -Duyurular - Yarışma Programları - İstatistik bilgileri

Gençlik ve Spor İl müdürlüğü web siteleri sadece bilgi vermeye yönelik tasarlanmış siteler olarak karşımızda durmakta ve karşılıklı iletişim için on-line hizmetler sunmamaktadır. Bu durum da elektronik devlet uygulamaları açısından yetersiz düzeydedirler.

### **Spor Federasyonları**

Spor federasyonları Gençlik ve Spor Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Spor federasyonları da kendilerine verilen şifre ile GSGM sporcu-kulüp sistemini kullanmaktadır. Spor federasyonlarının web şilelerine baktığımızda 46 spor federasyonunun 32'si web sitesine sahipken 14'ü web sitesine sahip değildir.

Spor federasyonları \web siteleri içeriği genellikle bilgi vermeye yönelik tasarlanmış ve karşılıklı on-line iletişime imkan, verilmemiştir. Spor federasyonları web siteler: elektronik devlet uygulamalarına geçişte yetersiz düzeydedir.

Tüm bunların yanında diğer spor kulüpleri, spor demekleri ve spor ile ilgili birimlerin elektronik devlet yapılan inceleme açısından çok geniş bir ahım kapsadığından her biri bir çalışma içerisinde değerlendirilmek üzere bu çalışmada değerlendirilmemiştir. Bu çalışmada uygulamalar genel hatları ile ortaya konulmaya çalışılmıştır.

### **TARTIŞMA VE SONUÇ**

Teknolojinin etkili gücü, her alanda olduğu gibi (ŞİMŞEK ve AKIN, 2001) spor alanında da değişimi meydana getiren önemli bir araç olarak görülebilir. Bu değişimi elektronik devlet uygulamaları boyutunda ülkemizde spor alanında başlangıç düzeyinde görmekteyiz.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü sporcu kulüp sistemi bu değişimin başlangıcını onaya koyarken eksik yönleri ile yeterli düzeyde kullanılmamaktadır. Bunun yanında web sitelerinin etkin kullanılmaması da ayrıca bir sorun olarak karşımızda durmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşların internet ortamında sundukları hizmetler elektronik devletin görünen yüzünü belirlemeyi ve yapılması gerekenleri ortaya koyması açısından önem arz etmektedir.(7)

Elektronik devlete dönüşüm sürecinde uygulanan projelerin geçerliliği sürekli belirli kriterlerle ölçülerek ortaya konulabilir.(7)

Elektronik devlet uygulamalarında tarafların hepsinin uygulamaya belli düzeyde hazır olması gerekmektedir. İşte bu nedenle ülkemizde spor alanında tüm kurumlar elektronik devlet çatısı altında üstüne düşen görevi yerine getirmelidir.

Oysa uygulamalara baktığımızda karşımıza çıkan elektronik devlet ve spor işlem ve uygulamalarında yeterli düzeyde bir planlama ve İşbirliği mevcut değildir.

### **ÖNERİLER**

Spor alanında daha etkin bir elektronik devlet projesi geliştirilmeli ve tarafların hepsi bilgilendirilmelidir. Elektronik devlet uygulamaları altında e-devlet, e-Federasyon, e-kulüp, e-yönetici, e-antrenör, e-sporcu, e-hakem kavramları uygulamaya geçirilmelidir.

Spor hizmetlerinin elektronik devlet uygulamaları ile bütünleşmesini sağlayıcı önlemler alınmalıdır.

Spor federasyonları bünyesinde bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanılmasına yönelik çalışan kurullar kurulmalıdır.

Spor alanında yer alan kurum ve kuruluşlar için belirli standartlarda web siteleri planlanmalıdır.

E-spor için projeler geliştirilmeli ve Avrupa birliği mali projelerinden faydalanma yoluna gidilmelidir.

#### **KAYNAKLAR**

- (1) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü . [www.gsgm.gov.tr](http://www.gsgm.gov.tr)
- (2) İNCE Murat, (2001) "Elektronik Devlet, Kamu Hizmetlerinin Sunulmasında Yeni İmkanlar", Devlet Planlama Teşkilatı Yayınları, Ankara.
- (3) KOCAL Yakup, (2001) "Yerelden Ulusala Bilicim Eylem Planı". Promat yay. Ankara.
- (4) Milli Eğitim Bakanlığı, [www.meb.gov.tr](http://www.meb.gov.tr)
- (5) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, ([www.osym.gov.tr](http://www.osym.gov.tr))
- (6) ŞİMŞEK Şerif M.. AKİN Bahadır., (2001) "Teknoloji Yönelimi ve Örgütsel Değişim". Çizgi yayın Konya.
- (7) Türkiye Bilişim Şurası (2002) ".Elektronik Devleti Çalışma Raporu", İstanbul.